PRAKTICKÉ PŘÍPADY.

Výdělková daň a jí na roveň postavené dávky sociálního pojištění mají přednostní právo zástavní — patří-li nemovitost několika spoluvlastníkům — jen na té ideální části nemovitosti, která patří majiteli výdělečného podniku na nemovitosti provozovaného.

V exekuční dražbě byl prodán dům, náležející spoluvlastnicky manželům, každému jednou polovinou. Manžel provozoval v tomto domě živnost pekařskou.

První soud přikázal z rozdělované podstaty za dům čsl. eráru daň výdělkovou a okresní nemocenské pojišťovně pojistné příspěvky, poněvadž dům byl převážně věnován živnosti pekařské.

Stížnosti vymáhající věřitelky, jež poukazovala k tomu, že dům nepatřil jen manželu, nýbrž také manželce, a ta že v domě žádné živnosti neprovozovala, rekursní soud nevyhověl.

Z důvodů rekursního soudu: Je sice pravda, že podle § 265 zák. čís. 76/27 Sb. z. a n. vázne přednostní zákonné právo zástavní pro nedoplatky daně výdělkové na nemovitostech, sloužících výlučně nebo převážně provozování výdělečného podniku, patřícího majiteli těchto nemovitostí, z této dikce zákona nelze však dovozovati, že by majitel výdělečného podniku musil býti jediným a výhradným majitelem nemovitosti. Stačí tu i ideální spoluvlastnictví, neboť živnost nelze na ideální části nemovitosti provozovati a nelze proto daní postihovati jen tu ideální část nemovitosti, která patří spoluvlastnicky majiteli živnosti. Zákon chtěl tu vyloučiti jen ty případy, kdy majitel podniku výdělečného a vlastník nemovitosti jsou úplně různé osoby (na př. nájem, pacht).

Dovolací stížnosti nejvyšší soud částečně vyhověl a přikázal výdělkovou daň a příspěvky pojistné k zaplacení jen z polovice nejvyššího podání, docílené za polovice nemovitosti, patřící manželu.

O důvodnění: Stěžovatelce je přisvědčiti, pokud dovozuje, že podle § 265 odst. 2 a) zákona č. 76/1927 sb. z. a n., postihuje stanovené tam věcné ručení jen onen ideální podíl nemovitosti, který patří majiteli výdělečného podniku. Podle tohoto zákonného předpisu požívají dvouleté nedoplatky daně výdělkové s přirážkami a příslušenstvím i bez knihovního zápisu zákonného zástavního práva, majíce přednost před všemi knihovními pohledávkami, a to na nemovitostech, sloužících výlučně nebo převážně provozování výdělečného podniku dani výdělkové podrobeného a patřícího majiteli těchto nemovitostí. Předpokladem této výhody jest, že výdělečný podnik patří majiteli nemovitosti, která slouží výlučně nebo převážně provozování tohoto podniku. Z věcného ručení jsou tudíž vyloučeny nemovitosti, které sice slouží výlučně nebo převážně provozování výdělečného podniku, avšak nepatří majiteli podniku, nýbrž osobám třetím. Protože zákon nerozeznává, platí to nejen o celých knihovních tělesech, nýbrž i o je-

jich ideálních podílech, neboť také ideální podíly knihovního tělesa jsou nemovitostmi (§ 293 obč. zák. a § 10 knih. zák.). K věcnému ručení ideálního podílu nemovitosti, patřícího osobě třetí, bylo by třeba výslovného ustanovení zákona, ale tento smysl naprosto neplyne ze slov »a patřícího majiteli těchto nemovitostí«, obsažených v § 265 odst. 2. a) zákona č. 76/1927 sb. z. a n., ježto sluší míti na paměti práva knihovních věřitelů na úhradu jejich pohledávek z nejvyššího podání, kteráž práva by mohla býti omezena jen výslovným a jasným předpisem zákona. Jest též uvážiti, že opačný názor by mohl vésti k nepříznivým hospodářským důsledkům nejen pro hypotekární úvěr, nýbrž i pro ostatní spoluvlastníky nemovitosti, neboť pak by prostou skutečností, že se podnikateli, podrobenému výdělkové dani, podařilo jakýmkoliv způsobem, třebas i bez souhlasu ostatních spoluvlastníků nemovitosti, nabýti sebe menšího podílu na nemovitosti, bylo rozšířeno věcné ručení za výdělkovou daň podnikatelovu a za různé sociální dávky, související s poplatným podnikem i na jejich spoluvlastnické podíly na jejich škodu.

Nelze proto souhlasiti s názorem rekursního soudu, že věcné ručení podle § 265 odst. 2 a) zákona č. 76/1927 sb. z. a n. postihuje celou nemovitost i tehdy, jestliže majiteli výdělečného podniku patří jen spoluvlastnické právo k jejímu ideálnímu podílu. Správně sice praví rekursní soud, že živnost nelze provozovati jen na ideální části nemovitosti, ale o to tu nejde, nýbrž jde o zákonné předpoklady pro nabytí přednostního zákonného práva zástavního. Podle § 13 knih. zák. může zástavní právo býti nabyto a zapsáno jak na celém knihovním tělese, tak i na podílu každého spoluvlastníka.

Názor rekursního soudu byl patrně převzat z rozhodnutí čís. 3502 sb. nejv. soudu, ale k tomu jest připomenouti, že ve zmíněném rozhodnutí byla věc posuzována jen s hlediska tehdy platného zákona ze dne 25. října 1896 č. 220 ř. z. (§ 76), takže se na souzený případ nehodí.

Co tu bylo vyloženo o nedoplatcích daně výdělkové, platí podle § 173 zákona č. 221/1924 sb. z. a n. též o nemocenském pojistném, kterému přísluší přednostní uspokojení za týchž podmínek jako výdělkové dani. (Viz rozhodnutí čís. 10586 sb. n. s.)

Nedoplatky výdělkové daně a příspěvků nemocenského pojištění, jež se týkají pekařské živnosti, provozované J. K., bylo proto přikázati k zapravení jen z oné polovice nejvyššího podání za nemovitost, zapsanou ve vložce čís. 1531 pozemkové knihy obce P., která připadá na ideální polovici, patřivší dlužníku J. K. jako majiteli pekařského podniku, ale ovšem celé, jak byly nižšími soudy vypočteny a přiznány.

Stěžovatelčin návrh, aby na výdělkovou daň a na nemocenské pojistné nebylo přikázáno nic, není zákonem nijak odůvodněn a nebylo lze mu vyhověti.

Rozhodnutí nejv. soudu z 19. února 1932 č. j. R I 988/31. —r.